

EI-tuotannolliset investoinnit

Merja Lehtinen/Keski-Suomen ELY-keskus
merja.lehtinen@ely-keskus.fi

Haku ja yleisiä ehtoja

- Ei-tuotannollisten investointien haku aukeaa myöhemmin keväällä ja päättyy 30.6.2023
 - Haun avautumisesta tiedotetaan myöhemmin
 - Haku Hyrrä-järjestelmän kautta
 - Suunnittelu kannattaa aloittaa ennen haun avautumista
 - Suunnitteluun voi käyttää Neuvo-2030 rahaa
- Korvausta voidaan myöntää
 - Viljelijälle sekä rekisteröidylle yhdistykselle sekä vesioikeudelliselle yhteisölle
- Kosteikkoinvestoinnin pinta-ala on oltava vähintään 0,30ha
- Kosteikkoala on oltava hakijan hallinnassa koko investointihankkeen ajan
- Investointituki edellyttää kosteikon hoitosopimusta investoinnin valmistuttua

Haun säädöspohjana oleva asetus

Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevasta korvauksesta 128/2023

Investointikorvausta myönnetään

- Kosteikkojen
- Pienten kosteikko ketjujen
- Kaksitasouomien
- Kosteikkomaisten tulva-alueiden ja tulvatasanteiden perustamiseen ja uoman luonnontilan parantamiseen
- Viljelyksessä olevien turvepeltojen muuttamiseen kosteikoiksi tai suon kaltaisiksi alueiksi

Investointikorvausta myönnetään hankkeisiin, jossa pääasiallisesti käsitellään

- Peltoalueelta tulevaa vesistökuormitusta

Kosteikon ja tulva-alueen perustaminen 1/2

Kosteikko tai tulva-alue on perustettava luontaisesti sopiviin paikkoihin pellolle, pellon reuna-alueelle, metsä- tai joutomaalle

- Yläpuolisella valuma-alueella peltoa 10%
 - Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävä investointi peltoala voi jäädä alle 10%
- Kosteikon pinta-ala tulva-alueet mukaan lukien on oltava vähintään 1% yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta
 - Edellytetään tehokasta valuma-alueelta tulevaa kiintoaine- ja ravinnekuormituksen pidättämistä
- Patoamalla pellolle perustettavat kosteikot, joiden viljavuusluokka on hyvä, korkea tai erittäin korkea-> pintamaa poistettava (pl. turvemaat)

Kosteikon ja tulva-alueen perustaminen 2/2

- Turvepeltoa koskevassa kosteikkohankkeessa kohteen vesitaloutta on muutettava siten, että pohjaveden pinta nousee pysyvästi, joka tehokkaasti ehkäisee turpeen hajoamista
- Kosteikkohankkeeseen voi lukea mukaan hoidon kannalta tarpeelliset alueet
- Kosteikkohankkeen aikana tehdyistä toimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

Uoman kunnostaminen

Uoma on kunnostettava luonnonmukaisen vesistörakentamisen periaatteiden mukaisesti sekä uoman kunnostamishankkeeseen on sisällytettävä uoman hoidon kannalta riittävät reuna-alueet

- Palauttamalla tulva-alueita
- Perustamalla useita pieniä kosteikkoja ja tulvatasanteita
- Perustamalla kaksitasouomia
- Rakentamalla veden virtaamaa hidastavia pohjakynnyksiä tai putkipatoja
- Tekemällä uomien eroosiosuojauksia
- Lisäämällä puron mutkaisuutta tai
- Parantamalla lintujen, kalojen ja rapujen elinympäristönä toimivien uomien laatua

Korvattavat kustannukset

- Pintamaan ja kasvillisuuden poistamisesta kosteikkoalueella
- Poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta aiheutuneet kulut
- Patojen, pohjakynnysten, penkereiden ja muiden välttämättömien rakenteiden rakentaminen
- Kosteikon pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilua
- Kosteikon reuna-alueiden ja tulvatasanteiden kylväminen ja kasvillisuuden istuttaminen

Korvattavat kustannuksen on oltava korvauksen hakijan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia

Kustannukset korvataan vain liitteen mukaisina enimmäiskustannuksiin asti. (Löytyy asetuksen liitteestä)

Korvauksen enimmäismäärä

Investointikorvausta maksetaan hyväksytyjen toteutuneiden kustannusten mukaan

Kosteikon perustaminen	Euroa
Yli 0,5 ha kohteet	12 000 euroa/ha
0,3-0,5 ha kohteet	4100 euroa/kohde
Uomat, kaksitasouomat	21 euroa/m

Investoinnin toteutus

- Investointia ei saa aloittaa ennen kuin ELY-keskus on tehnyt päätöksen korvauksen myöntämisestä
- Hanke on toteutettava kahden vuoden kuluessa päätöksen myöntämisestä
 - Erityisistä syistä voidaan myöntää kaksi vuotta lisäaikaa
- Mikäli hanke ei toteudu suunnitelman mukaan, on korvauspäätökseen haettava muutosta

Korvauksen maksaminen

- Korvaus maksetaan erissä toteutuneiden kulujen mukaisesti erillisellä maksatushakemuksella
- Korvauksen maksamisen edellytys on, että korvattavan kustannuksen perusteena oleva toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva kustannus on maksettu
- Ennen viimeisen erän hakemista kaikkien investoinnista aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuna ja hankkeen on oltava valmis
- Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvattavista kustannuksista on yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai yksilöity kuitti
- Korvausta ei makseta ennen kuin meno on kirjattu kirjanpitoon tai verovelvollisen muistiinpanoihin.

Kosteikkojen hoitosopimus 2023

Merja Lehtinen/Keski-Suomen ELY-keskus

merja.lehtinen@ely-keskus.fi

Kosteikkojen hoitosopimukset 2023-2027

- Sopimuksen tavoitteena edistää vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta tai kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä
- Sopimus voidaan tehdä:
 - Laajat kosteikot
 - Pienten kosteikkojen ketjut
 - Monimuotoisuuskosteikot
 - Luonnonmukaiset uomat
 - Kaksitasouomat
 - Tulva-alueet ja –tasanteet
 - Tulvapellot
 - Suonkaltaiseksi alueeksi entiselle turvepellolle kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi perustetut kosteikot

Sopimuksenhakijan vaatimukset

Sopimuksen hakija:

- Viljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö
 - Viljelijä määritelmän täyttää luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä
 - Viljelijän tulee täyttää maataloustoiminnan vaatimus
- Jos sopimuksen hakijalla on ollut kuluvan kauden sopimus, voi hän hakea myös uuden kauden mukaista sopimusta
- Alaikäraja 18 vuotta
 - Yläikärajaa ei ole

Kosteikkosopimuksen yleiset edellytykset

- Sopimuskausi ja –vuosi alkavat 1.5 sopimuksen hakuvuonna. Sopimuskausi ja –vuosi päättyvät 30.4.
- 5 vuotinen sopimus, ei edellytä ympäristösitoumukseen sitoutumista
- Kosteikkojen hoitosopimuksesta maksetaan 500€/ha/v
- Maksua on haettava vuosittain, jotta sopimus pysyy voimassa
- Haku 15.6.2023 Vipu-järjestelmästä

Kosteikkosopimuksen yleiset edellytykset

- Kosteikkosopimukseen haettavan alan on oltava vähintään 0,30 ha
- Sopimusalueen on oltava kosteikkosopimuksen tekijän hallinnassa koko sopimuskauden -> vuokrasopimus on voimassa koko sopimuskauden
- Tuenhakija sitoutuu toteuttamaan lohkokohtaisia toimenpiteitä pellon ulkopuolisilla alueilla.
- Kosteikkosopimuksen toimenpiteet ylittää ehdollisuuden vaatimukset
 - Tuensaajan on noudatettava ehdollisuuden lakisääteisiä vaatimuksia

Sopimuslohkojen ilmoittaminen

Hoitosuunnitelma 1/2

- Arvioi hankkeen vaikutukset ympäristöön ja maisemaan
- Sopimusalueen hoidon tavoitteet
- Suunnitellun hankkeen yleiskuvaus ja tavoitteet , joiden perusteella voidaan arvioida alueen luonto- ja maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa
- Lohkokohtaisesti perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet ja niiden toteutusaikataulu vuosittain
- Selostus miten toimenpiteet edistävät koko sopimuksen tavoitteiden saavuttamista
- Selvitys kaksinkertaisesta rahoituksesta

Hoitosuunnitelma 2/2

- Sopimuksen perustason mukaiset vaatimukset ja rajoitukset, jos lohko sijaitsee ko. alueella (Natura 2000 tai luonnonsuojelualueella)
- Hoitosuunnitelmaksi voidaan hyväksyä myös Metsähallituksen toimenpide- tai työkohdesuunnitelma
- Kosteikon hoitosuunnitelmaan voi hakea Neuvo-2030 rahoitusta

Kosteikkojen hoitotoimenpiteet

Hoitoon kuuluu kosteikon toiminnallisuutta ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet, jotka voivat olla

- Lietteen poisto tarvittaessa
- Mahdollisten kemiallisten saostusaineiden poisto ja lisäys
- Pohjapatojen muodostaminen, patojen ja uoman hoitotoimenpiteet
- Vedenpinnan säätely
- Kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto
- Kasvijätteen poiskorjuu -> niittojäte voidaan käyttää hyödyksi

Luonnonmukaisten uomien ja kaksitasouomien sekä tulva-alueiden hoitotoimenpiteet

Hoidossa huolehdittava:

- Pohjapadoista, eroosiosuojauksista ja muista veden virtaamaa hidastavista rakenteista
- Uoman ja tulva-alueiden vedenjohtokyvystä
- Uoman reuna-alueiden kasvillisuuden hoidosta tai
- Tulvatasanteiden avoimuudesta
- Tulva-alueilta on poistettava tarvittaessa kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta
- Soiden ennallistamisalueilla on huolehdittava tarkoituksenmukaisesta vedenpinnankorkeudesta

Sopimusalan muuttaminen

- Tuenhakija voi vähentää alaa, jos alan hallinta siirretään toiselle tai sopimusehtojen mukaista alaa ei enää jatketa. Ala kuitenkin jää sopimuksen tekijän hallintaan.
 - Jos tukikelpoinen ala vähenee siirtämisen takia alle 0,30ha sopimus raukeaa
- Tuenhakija voi siirtää sopimuksen tai osan siitä toiselle alkuperäisen sopimuksen loppuajaksi
- Voi lisätä alaa määrärahan puitteissa määriteltävän enimmäismäärän
 - Lisäalan on oltava sopimuksen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista

Sopimuksesta luopuminen

- Jos sopimukseen hyväksytty ala siirrossa vähenee alle vähimmäismäärän 0,30ha
- Jos tuenhakija poistaa alaa sopimuksesta ja se vähenee alle vähimmäismäärän
- Ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteessa

Lisätietoja

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltotuet/kosteikkojen-hoitosopimus/sopimusehdot-kosteikkojen-hoito/kosteikkojen-hoitosopimus-2023/>

maaseutu.fi

Euroopan unionin
rahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama